

HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea Metodologiei de planificare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei criteriilor de risc pentru domeniul de control efectuat de către Inspectoratul de Stat al Muncii

nr. 375 din 27.05.2014

Monitorul Oficial nr.142-146/424 din 03.06.2014

* * *

Abrogat: 21.09.2018

[Hotărîrea Guvernului nr.894 din 12.09.2018](#)

În vederea executării prevederilor [Legii nr.131 din 8 iunie 2012](#) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.181-184, art.595), cu modificările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de planificare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei criteriilor de risc pentru domeniul de control efectuat de către Inspectoratul de Stat al Muncii (se anexează).

2. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în seama Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

PRIM-MINISTRU

Iurie LEANCĂ

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul economiei

Valeriu Lazăr

Ministrul muncii, protecției sociale și familiei

Valentina Buliga

Chișinău, 27 mai 2014.

Nr.375.

Aprobată
prin Hotărîrea Guvernului
nr.375 din 27 mai 2014

METODOLOGIA

de planificare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător
în baza analizei criteriilor de risc pentru domeniul de control
efectuat de către Inspectoratul de Stat al Muncii

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de planificare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei criteriilor de risc pentru domeniul de control efectuat de către Inspectoratul de Stat al Muncii (în continuare – Metodologie) este elaborată în conformitate cu Metodologia generală de planificare a

controlului de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei criteriilor de risc, aprobată prin [Hotărârea Guvernului nr.694 din 5 septembrie 2013](#).

2. La baza Metodologiei de planificare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător stau criteriile de risc relevante domeniului de control efectuat de către Inspectoratul de Stat al Muncii (în continuare – inspectorat), cu acordarea punctajului corespunzător și raportarea acestuia la ponderea fiecărui criteriu de risc, în funcție de relevanța lui pentru nivelul general de risc.

3. Nivelul de risc estimat pentru fiecare întreprinzător determină nivelul frecvenței și intensității necesare acțiunilor de control asupra activității întreprinzătorului în cauză.

II. STABILIREA CRITERIILOR DE RISC

4. Criteriul de risc sumează un set de circumstanțe sau de însușiri ale subiectului și/sau obiectului pasibil controlului, și/sau raporturilor precedente ale întreprinzătorului controlat cu Inspectoratul, a căror existență și intensitate indică probabilitatea cauzării de daune vieții și sănătății salariaților, încălcării drepturilor la muncă și la condiții decente de muncă.

5. Criteriile de risc se grupează în funcție de subiectul controlului, de obiectul controlului și de raporturile anterioare cu Inspectoratul.

6. Domeniului de control al Inspectoratului îi revin criteriile de risc conforme:

- a) obiectivelor și atribuțiilor stabilite prin lege;
- b) tipului raporturilor și valorilor sociale pe care le apără;
- c) prejudiciilor ce urmează a fi evitate.

7. Criteriile de risc alese corespund următoarelor principii:

- a) să fie relevante obiectivelor Inspectoratului;
- b) să acopere toate unitățile pasibile controlului efectuat de către Inspectorat;
- c) să fie bazate pe informație certă, veridică și accesibilă. În primul rînd se aleg criteriile care acordă posibilitatea de atribuire a gradului de risc unei persoane concrete, în baza unor informații valorice (statistice), care pot fi obținute din surse exterioare și oricît de des este necesar;
- d) să poată fi ponderate între ele;
- e) să fie posibilă gradarea fiecăruia dintre ele după intensitatea riscului pe care îl reflectă;
- f) să fie raportate la caracterul multidimensional al surselor de risc. Este esențial să nu se suprapună și să fie alese cele ce țin de subiect, obiect și de raporturile anterioare cu organul de control.

8. Criteriile de risc utilizate de Inspectorat sînt următoarele:

- a) risc de accidentare;
- b) restanțe la plata salariului;
- c) numărul de angajați;
- d) perioada în care unitatea desfășoară activitatea supusă controlului;
- e) data efectuării ultimului control;
- f) încălcările anterioare.

III. GRADAREA INTENSITĂȚII RISCULUI

9. Fiecare criteriu de risc se repartizează pe grade/niveluri de intensitate, punctate conform valorii gradului de risc. Scara valorică este cuprinsă între 1 și 5, unde 1 reprezintă gradul minim și 5 – gradul maxim de risc.

10. La acordarea cifrelor valorice se ține cont de ponderea fiecărui nivel în cadrul criteriului de risc și de uniformitatea trecerii de la un nivel de risc la altul, astfel încît de la nivelul minim la nivelul maxim de risc să fie reflectat un registru complet și relevant al nivelurilor de risc posibile.

11. Punctajele vor fi acordate după cum urmează:

1) risc de accidentare (tabelul 1).

Raționamentul general: accidentele de muncă sînt cauzate de pericolele caracteristice:

- a) activităților economice (conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei CAEM Rev.2, ediția 2009);
- b) echipamentelor și mijloacelor utilizate în procesul de muncă;

- c) sarcinilor de muncă, procedeele de muncă, proceselor tehnologice;
- d) comportamentului de muncă, gradului de pregătire profesională, nivelului de cunoștințe în domeniul securității și sănătății în muncă al angajatorilor și al angajaților;
- e) depășirii duratei normale a timpului de muncă;
- f) antrenării minorilor, femeilor la lucrări proscrie lor;
- g) mediului de muncă, ambiant și social.

Tabelul 1

Activități economice (conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei CAEM Rev.2, ediția 2009)	Gradul de risc
Hoteluri și restaurante (I), învățământ (P), intermediari financiare și asigurări (K), activități profesionale, științifice și tehnice (M)	1
Industria extractivă (B), alte activități de servicii (S), activități culturale și de agrement (R), activități de servicii administrative și activități de servicii suport (N)	2
Tranzacții imobiliare (L), comerțul cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor (G), distribuirea apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (E)	3
Construcții (F), agricultură, silvicultură și pescuit (A), energie electrică și termică, gaze și apă (D)	4
Industria prelucrătoare (C), transport și depozitare (H), administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii (O), sănătate și asistență socială (Q), informații și comunicații (J)	5

2) restanțe la plata salariului (tabelul 2).

Raționamentul general: prejudiciu cauzat angajaților, bugetului familial, bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale și medicale.

Tabelul 2

Durata restanțierii la salariu	Gradul de risc
Pînă la două luni	1
De la 2 la 3 luni	2
De la 3 la 5 luni	3
De la 5 la 6 luni	4
Peste 6 luni	5

3) numărul de angajați (tabelul 3).

Raționamentul general: numărul mare de angajați presupune multiple scheme de organizare structurală a unității. Iar prezența diferitor categorii de angajați solicită angajatorului eforturi mari și diversificate în procesul de organizare și asigurare a fiecărui angajat cu condiții decente de muncă (conformare la prevederile legislației, nivel de salariu stabilit și plătit corespunzător prevederilor legale, securitate și sănătate la locul de muncă ș.a.).

Tabelul 3

Numărul de angajați	Gradul de risc
---------------------	----------------

Pînă la 10 angajați	1
De la 10 la 20 angajați	2
De la 20 la 50 angajați	3
De la 50 la 100 angajați	4
Peste 100 de angajați	5

4) perioada în care întreprinzătorul controlat desfășoară activitatea supusă controlului (tabelul 4).

Raționamentul general: cu cît mai mare este perioada în care un întreprinzător activează pe piață, cu atît mai bine cunoaște regulile și cu atît mai mult ține la reputația sa. De cele mai multe ori, acesta implementează și posedă sisteme de management al securității și sănătății în muncă și de aplicare a legislației muncii.

Tabelul 4

Perioada de activitate a întreprinderii	Gradul de risc
Mai mult de 20 de ani	1
15-20 de ani	2
10-15 ani	3
5-10 ani	4
Pînă la 5 ani	5

5) data efectuării ultimului control (tabelul 5).

Raționamentul general: cu cît mai mare este perioada în care întreprinzătorul pasibil controlului nu este inspectat, cu atît mai mare este incertitudinea legată de conformarea acestuia cu prevederile normative. Astfel, se atribuie riscul minim întreprinzătorilor controlați recent și riscul maxim întreprinzătorilor care nu au fost supuși de curînd controlului de stat.

Tabelul 5

Durata de la data efectuării ultimului control	Gradul de risc
Mai mult de 1 an	1
Mai mult de 2 ani	2
Mai mult de 3 ani	3
Mai mult de 4 ani	4
Mai mult de 5 ani	5

6) încălcările anterioare (tabelul 6).

Raționamentul general: lipsa încălcărilor la ultima dată de efectuare a controlului indică predispunerea întreprinzătorului la respectarea legii și, respectiv, riscul scăzut de încălcare a acesteia. Acest fapt poate exonera agentul economic de următorul control. Existența încălcărilor la ultima dată de efectuare a controlului atribuie întreprinzătorului un grad înalt de risc.

Tabelul 6

Încălcările depistate la ultimul control	Gradul de
--	-----------

	risc
Au fost depistate încălcări minore (cu sau fără înaintarea unei prescripții)	1
Au fost depistate încălcări minore, fără cauzarea de prejudicii directe salariaților (a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție)	2
Au fost depistate încălcări care au cauzat prejudicii directe salariaților (a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție, la achitarea prejudiciilor)	3
Au fost depistate încălcări care constituie componentă de contravenție și s-au cauzat prejudicii minore salariaților (a fost aplicată o sancțiune, s-a dispus achitarea prejudiciilor, sistarea funcționării obiectivelor)	4
Au fost depistate încălcări care constituie componentă de infracțiune și s-au cauzat prejudicii majore salariaților (a fost aplicată o sancțiune, s-a dispus achitarea prejudiciilor, sistarea obiectivelor, sesizarea organelor de urmărire penală)	5

IV. PONDERAREA CRITERIILOR

12. Ponderea fiecărui criteriu se stabilește în raport cu toate criteriile selectate, ținând cont de importanța criteriului dat pentru domeniul specific de control (tabelul 7). Aceleași criterii pot avea relevanță (și pondere) diferită, în funcție de domeniul de control.

13. Ponderea se determină pentru fiecare criteriu de risc, în subunități, astfel încât ponderea sumată a tuturor criteriilor să constituie o unitate. Acordarea unei ponderi mai mari unui criteriu impune diminuarea ponderii altor criterii.

Tabelul 7

Criterii	Ponderea
Risc de accidentare	0,3
Restanțe la plata salariului	0,1
Numărul de angajați	0,1
Perioada de activitate a întreprinderii	0,2
Durata de la data efectuării ultimului control	0,2
Încălcările depistate la ultimul control	0,1
TOTAL	1,0

14. Ponderea atribuită fiecărui risc se revizuieste periodic conform rezultatelor controalelor anterioare și actualizării informației colectate. În cazul în care un criteriu își pierde în timp din relevanță, se diminuează respectiv, ponderea acestuia în raport cu restul criteriilor utilizate.

V. APLICAREA CRITERIILOR ÎN RAPORT CU PERSOANELE FIZICE ȘI JURIDICE

15. După determinarea criteriilor ce vor fi utilizate și a ponderii lor, acestea se aplică în raport cu fiecare subiect potențial al controlului, stabilindu-se media ponderată a gradelor specifice de risc în baza următoarei formule:

$$R_g = (w_1R_1 + w_2R_2 + \dots + w_nR_n) \times 200$$

sau

$$R_g = \left(\sum_{i=1}^n w_i R_i \right) \times 200 ,$$

unde:

R_g – gradul de risc global asociat cu subiectul potențial al controlului;

1, 2, n – criteriile de risc;

w – ponderea fiecărui criteriu de risc, unde suma ponderilor individuale este egală cu unitatea;

R – gradul de risc pentru fiecare criteriu.

16. În urma aplicării formulei stabilite la punctul 15, riscul global ia valori între 200 și 1000 de unități, unde întreprinzătorii care obțin 200 de unități sînt asociați cu cel mai mic risc.

17. În funcție de punctajul obținut în urma aplicării formulei, sînt listați subiecții controlului, în vîrfurile clasamentului fiind plasați întreprinzătorii care au obținut punctajul maxim (1000 de unități) și urmează a fi supuși controlului în mod prioritar.

18. În baza clasamentului, Inspectoratul întocmește proiectul graficului controalelor trimestriale planificate, pe care îl expediază spre înregistrare Cancelariei de Stat, în modul și termenul stabilit de Guvern.

19. Clasamentul este utilizat de Inspectorat pentru stabilirea frecvenței controlului recomandate pentru fiecare întreprinzător. Frecvența recomandată va fi utilizată pentru prioritizarea controlului inopinat în cazul în care mai multe întreprinderi, concomitent, cad sub incidența temeiurilor și condițiilor stabilite în articolul 19 din [Legea nr.131 din 8 iunie 2012](#) privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

20. La sfîrșitul trimestrului pentru care s-a făcut planificarea, Inspectoratul elaborează un raport prin care se determină ponderea agenților economici supuși controlului din numărul total și se modifică, după caz, punctajele acordate anterior în baza informației acumulate în urma controlului, a schimbării situației în raport cu data ultimului control efectuat, a actualizării profilului fiecărui întreprinzător.

VI. CREAREA ȘI MENȚINEREA SISTEMULUI DE DATE NECESAR APLICĂRII CRITERIILOR DE RISC

21. Sistemul de analiză a controalelor în baza criteriilor de risc este întemeiat pe date statistice relevante, certe și accesibile, furnizate de către Biroul Național de Statistică, și pe alte informații credibile.

22. Pentru elaborarea și menținerea clasamentului întreprinzătorilor conform riscului prezentat, inspectoratul menține baza de date care include:

a) lista tuturor întreprinzătorilor pasibili include controlului, cu datele individuale de identificare;

b) istoria activității de control;

c) profilul fiecărui întreprinzător, cu informația relevantă pentru criteriile de risc utilizate pentru clasificarea acestuia etc.

23. Inspectoratul, anual, va reexamina și va actualiza informația necesară pentru aplicarea criteriilor de risc.